

Eerste Kruisweg 35 Hoeve “Kreekenstein”

Rijksmonument sinds 1966

“hoeve “Kreekenstein”. Langwerpige hofstede (XIXa?); het woon- en bedrijfs gedeelte onder een doorlopend strodak. In de linkergevel van de deel, welke wanden heeft van gepotdekselde houten delen, mooie inrijpoorten. Het woongedeelte is gepleisterd en heeft zesruitsschuiframen uit XIX. Ingezwonke voorgevel met kroonlijst, uitbreiding aan de rechterzijde”.

K. Siderius beschrijft deze hoeve als volgt:

“een hoeve, waar de reuk der historie nog omheen hangt en als je het erf oploopt, kom je in de greep van de volstreckte rust en de volkomen beheersbaarheid. Als daar `s avonds de nevel uit de sloten opkruipt en zich over de velden en weiden, bomen en boerderij uitbreidt, dan bekruipt je een gevoel of de tijd heeft stil gestaan en de gejaagde wereld, waar je in leeft, zinsbedrog is”.¹

Volgens sommige publicaties zou de hoeve tussen 1593 en 1596 zijn gebouwd en eigendom zijn geweest van George Everhard graaf van Solms, de echtgenoot Sabina van Egmont. Hiervoor zijn geen bewijzen gevonden. De mogelijke uitleg is dat na de bedijking door Lamoraal van Egmont hij een aantal kavels verkocht. Het kavel 46 (waar “Kreekenstein” op is gebouwd) nog lange tijd in het bezit is gebleven van de erfgenamen van Lamoraal van Egmont. Zijn zoon Philip van Egmont verkocht hiervan een klein gedeelte in 1580. De verkoop op grote schaal vond plaats in 1599 door George Everhard graaf van Solms.²

Op enig moment is de hoeve in eigendom van Cornelis Matthijsz. (Van Moerkercken).

In 1588 is hij waarsman (secretaris-penningmeester) van het polderbestuur.³

Hij zou zijn overleden in 1637 in Oud-Beijerland. Na zijn overlijden komt de hoeve als *“hofstede met huijsinge en timmerage en plantage, groot 34 morgen, 50 roeden”* aan Cornelis Cornelisz. van Rooijen. Hij is getrouwd met Geertruijd Cornelisse, de dochter van Cornelis Matthijsz (Van Moerkercken).

Na het overlijden van Cornelis Cornelisz. van Rooijen hertrouwt Geertruijd Cornelisse met de omstreeks 1580 geboren Maarten Bastiaenz. de Regt (de Recht). Op 2 april 1603 worden in Oud-Beijerland in de hofstede van Geertruijd Cornelisse de huwelijksvoorwaarden, tegenover haar neef notaris Vrank Vuijtenbrouck vastgesteld.⁴

Zij bracht de hoeve “Kreekenstein” met 34 morgen en 271 roeden in het huwelijk in. Maarten de Regt is van 1607-1637 heemraad van de polder Oud-Beijerland en van 1612-1622 schepen van Oud-Beijerland.

Uit dit huwelijk worden geboren:

Annetje Maartensdr. Geboren 1603, jong overleden.

Bastiaan Maartensz. Geboren 1604, overleden 1658, hij is getrouwd op 21 maart 1632 met Marijtje Ottensdr. Robben. Na haar overlijden trouwt hij in 1644 met Ingetje Klaasdr. Prooijen.

Annetje Maartensdr. geboren 1607, overleden 1648 in Dordrecht, in 1628 getrouwd met Ariens Jansz. van Driel.

Adriaen Maartensz. geboren 1608.

(bron: kwartierstaat Tanneke de Regt).

¹ “Uit vervlogen dagen” pag. 142, K. Siderius.

² “De geschiedenis van de landbouw in de Beijerlanden” pag. 75, C. Baars

³ “Een en ander uit de geschiedenis van de gronden en den polder Oud-Beijerland”

⁴ Rechtelijk archief Oud-Beijerland (EXXIX-3). Delft not. archief no. 1530, fol. 23.

Na het overlijden van Geertuijd Cornelisse. omstreeks 1610 komt de hoeve op naam van Maarten Bastiaensz. de Regt.

Volgens het cohier van de verponding van 1627, blijkt dat bij de boedelscheiding $\frac{1}{4}$ deel van de hoeve en de grond in eigendom zijn van Maarten Bastiaensz. de Regt en de overige $\frac{3}{4}$ in eigendom van zijn kinderen uit zijn huwelijk met Geertruijd Cornelisse. ⁵

“Maerten Bastiaens de Recht gebruyckt seekere hoffstede mette huysinge timmeragien ende plantagien daerop staende groot 34 mergen 50 roeden lants, daarvan hem in eygendomme is competerende een gerecht vierde paert, ende andere $\frac{3}{4}$ paert zijn competerende sijne voorn. Kinderen geprocieert bij sijne eerste huysvrouw Geertruijt Cornelisdr. eenen tijt 5 achteren volgende jaeren teerst verschenen kersmisse 1624 ende dat voor 20 guldens de mergen vrij gelts”

(in de marge) *“bij huyscedulle van daten 7 july 1623 geexhibeert ende pachter bij eede geaffirmeert”.*

“Maerten Bastiaens gebruyckt in eygendomme de helft van 5 mergen lants ende andere helft in huysre van sijne kinderen van sijne eerste huysvrouw”.

(in de marge) *“bij de huyscedulle hieren vooren fo. geexhibeert ende affirmatie bij eede”.*

In 1627 was het grondbezit van Maarten Bastiaensz. de Regt en zijn kinderen in Oud-Beijerland totaal 82 morgen en 271 roeden. ⁶ Deze gronden heeft hij zelf in gebruik. ⁷

Na het overlijden van Geertruijd Cornelisse was Maarten Bastiaensz. de Regt in 1614 in Strijen hertrouwd met Aagtje Adriaans Hogendijk, afkomstig uit Rhoon.

Uit dit huwelijk zijn geboren:

Geertuid Maartensdr.	geboren 1615, overleden voor 1665.
Neeltje Maartensdr.	geboren 1617.
Hillegond Maartensdr.	geboren 1622.
Cornelis Maartensz.	geboren 1632, gedoopt 12 maart 1636, overleden 7 maart 1673.
Adriaantje Maartensdr.	gedoopt 12 maart 1636, overleden 21 januari 1674.
Adriaan Maartensz	gedoopt 12 maart 1636.
(de drie laatste kinderen zijn gelijktijdig gedoopt). ⁸	

Na het overlijden van Maarten Bastiaensz. de Regt omstreeks 1637/1638, verkopen zijn erfgenamen op 24 maart 1650 de hoeve “Kreekenstein” met 26 morgen voor bijna Fl. 25000,--. ⁹

⁵ Cohier van de verponding 1627, inventarisnummer 72, gemeentelijk archief Oud-Beijerland

⁶ “De geschiedenis van de landbouw in de Beijerlanden” pag. 220, C. Baars.

⁷ idem pag. 225, idem.

⁸ doopregister archief dorpskerk.

⁹ “Het geslacht De Jong uit de Hoeksche Waard 1660-1990” pag. 143, J.L. Verhoeven en A.P. van den Hoek.

Op de hoeve komt als eigenaar de omstreeks 1625 geboren Hendrik Adriaansz. de Jong. Hij is op 25 mei 1635 getrouwd met Marijtge Cornelisdr. Boer.¹⁰ Hendrik Adriaansz de Jong is “kerckmeester” in 1656, heemraad van de polder Oud-Beijerland in 1666 en schepen van Oud-Beijerland 1666-1695.

Na het overlijden van Marijtge Cornelisdr. Boer hertrouwt Hendrik Adriaansz de Jong op 27 februari 1656 met de weduwe van Pieter Robbe, Elisabeth van der Gijsen.¹¹ Het echtpaar krijgt 2 dochters: Geertruid Hendriksdr. en Maria Hendriksdr.

In maart 1675 verkoopt Hendrik Adriaansz. de Jong de hoeve “Kreekenstein” aan de in 1623 geboren burgemeester van Dordrecht, Gerard Francken. Waarschijnlijk blijft Hendrik Adriaansz. de Jong nog een tijd als pachter op de hoeve.

Hendrik Adriaansz. de Jong overlijdt en wordt op 18 januari 1698 *“in zijn beste doodskleed, met grote klok overluid”* begraven.¹²

Op 30 september 1659 is de eigenaar van hoeve “Kreekenstein” Gerard Francken in Dordrecht getrouwd met de in 1638 in Dordrecht geboren Adriana van der Hulck. Gerard Francken is lid van de veertigen van 1672- 1687. Deken der Kloveniers-schutterij en overman van ’t klein schippersgilde.

Gerard Francken is een vermogend man, op 26 januari 1679 vermaakt hij in zijn testament aan zijn zwager Leonart van der Hulck, het huis Blauwpoort met inboedel ter waarde van Fl. 40.000,-- en de Eendrachtspolder in Oud-Beijerland. En nog verschillende andere gronden in de Hoeksche Waard.

Gerard Francken overlijdt in Dordrecht op 25 juni 1687. Zijn weduwe Adriana van der Hulck beheert de onverdeelde boedel.¹³

In de boedel zien we ook blok 13, met 34 morgen en 050 roeden in de polder Oud-Beijerland. Dit blok wordt later door Pieter Aarts Landmeter gepacht van de weduwe. Daaruit kan de conclusie worden getrokken dat Pieter Aarts Landmeter de pacht van “Kreekenstein” heeft overgenomen. Als Adriana van der Hulck overlijdt wordt zij op 28 januari 1708 in Dordrecht begraven.

De genoemde pachter is de op 15 augustus 1666 in Goudswaard geboren Pieter Aarts Landmeter. Hij is op 4 juni 1690 getrouwd met Geertruid Hendriksdr. de Jong. En zet dus de pacht van zijn schoonvader voort.

10 Nat. Archief inventarisnummer 7, ondertrouw Oud-Beijerland 1650- 1673.

11 Nat. Archief inventarisnummer 7, ondertrouw Oud-Beijerland 1650- 1673.

12 archief dorpskerk inventarisnummer 187- D081, begraven 1684- 1705.

13 bulletin historisch huizenonderzoek “het nieuwe werk” juni 2008.

Uit dit huwelijk worden 5 kinderen geboren:

Lijsbeth gedoopt 25 juli 1691, jong overleden.
Aalbertje gedoopt 25 januari 1693.
Lijsbeth gedoopt 26 december 1694.
Agatha gedoopt 31 mei 1696.
Neeltje gedoopt 21 september 1698, jong overleden.

Op 15 maart 1700 wordt in haar *“beste doodskleed en met grote klok overluid, begraven vrouw van Pieter Arijensz. Landmeter met haer craemkintje”*.¹⁴

Op 9 juli 1702 hertrouwt in Mijnsheerenland Pieter Aarts Landmeter met Adriaantje Leenderts Kojck.

Uit dit huwelijk zijn 4 kinderen geboren:

Geertrui gedoopt 1 april 1705.
Leendert gedoopt 19 september 1706.
Neeltje gedoopt 17 juni 1708.
Aart gedoopt 29 mei 1712.

Op enig moment is de boedel van de op 28 januari 1708 begraven eigenaresse van de hoeve *“Kreekenstein”* Adriana van der Hulck nog niet verdeeld. In de lijst van grondeigenaren van 1730 staat de weduwe nog als eigenaresse genoemd en Pieter Aarts Landmeter als gebruiker van de gronden.¹⁵

Later komt de hoeve in eigendom van de op 2 augustus 1665 in Dordrecht geboren mr. Pieter Brandwijk van Blokland. Hij is op 5 april 1693 in Overschie getrouwd met Geertuijd Francken, dochter van Gerard Francken en Adriana van der Hulck. Pieter Brandwijk van Blokland is lid van de acht en veertigraad in Dordrecht, rentmeester van Slingerland van 1697- 1748. En lid van het Rijsche wijnkopersgilde. In de polder Oud-Beijerland heeft hij volgens de lijst van grondeigenaren in eigendom 56 morgen en 026 roeden.

Als Pieter Aarts Landmeter overlijdt, wordt hij op 28 november 1739 begraven *“in zijn beste doodskleed en met grote klok overluid”*. Waarschijnlijk neemt zijn zoon uit zijn 2e huwelijk de op 29 mei 1712 gedoopte Aart Pieters Landmeter de pacht over. Hij trouwt op 3 december 1745 met de op 26 juli 1722 in Numansdorp gedoopte Maria Jacobsdr. van der Waal.

In de hoeve *“Kreekenstein”* worden geboren hun kinderen:

Pieter gedoopt 9 maart 1746.
Neeltje gedoopt 17 december 1747.
Jacob gedoopt 29 augustus 1751.

¹⁴ archief dorpskerk inventarisnummer 187- D081, begraven 1684-1705

¹⁵ *“De geschiedenis van de landbouw in de Beijerlanden”* documenten en bijlage, pag. 231 en 237, C. Baars.

In september 1752 vertrekken zij naar Westmaas, waar op 28 december 1753 hun dochter Adriana wordt gedoopt. Het echtpaar zal spoedig terugkeren naar Oud-Beijerland, waar dochter Adriana op 5 april 1755 wordt begraven.

Op 30 november 1755 wordt dochter Adriana gedoopt, ook deze overlijdt en wordt op 22 juli 1758 begraven. Op 8 juni 1760 wordt weer een dochter met de naam Adriana gedoopt, zij overlijdt op 20 oktober 1760. Op 30 augustus 1761 wordt dochter Adriana gedoopt.

Aart Pieters Landmeter overlijdt en wordt op 5 maart 1773 begraven *“in zijn beste doodskleed en met grote klok overluid”*. zijn weduwe Maria Jacobsdr. van der Waal overlijdt omstreeks 1793.

Na het vertrek van Aart Pieters Landmeter, komt als pachter de op 12 maart 1724 in Zuid-Beijerland gedoopte Pieter Hendriksz. Baars met zijn echtgenote de op 2 april 1724 in Mijnsheerenland gedoopte Jannigje Abrahamsdr. Mouthaan. Met wie hij op 29 augustus 1751 in Mijnsheerenland is getrouwd.

In de hoeve *“Kreekenstein”* worden hun kinderen geboren:

Hendrik	gedoopt	11 mei	1752, begraven 7 juni 1752.
Hendrik	gedoopt	29 juni	1753.
Abraham	gedoopt	25 augustus	1754.
Bastiaan	gedoopt	5 oktober	1755.
Maria	gedoopt	3 oktober	1756, begraven 24 december 1756.
Maria	gedoopt	2 november	1757, begraven 13 januari 1758.
Frans	gedoopt	25 februari	1759, begraven 3 maart 1759.
Maria	gedoopt	29 juni	1760, begraven 15 augustus 1760.
Frans	gedoopt	14 juni	1761.
Maria	gedoopt	23 januari	1763.

Als Pieter Hendriksz. Baars overlijdt en op 5 juni 1765 wordt begraven zet zijn weduwe de pacht voort. In 1775 zal zij vertrekken naar Greup waar zij op 3 juli 1799 overlijdt.

Na het vertrek van Jannigje Abrahamsdr. Mouthaan in 1775, komt op de hoeve de op 25 september 1735 gedoopte Arend Schilperoort, hij is als weduwnaar van Maria Leenheer, hertrouwt op 21 maart 1774 in Mijnsheerenland, met de op 23 juli 1741 in Mijnsheerenland gedoopte Huigje Leendertsdr. Boosert (Booster of Bosart). Bij het 2e huwelijk van zoon Leendert op 6 mei 1838 (akte 3) in Klaaswaal is onder ede de juiste schrijfwijze vastgesteld.

Samen met zijn kinderen uit zijn eerste huwelijk:

Neesje	gedoopt	27 september 1761, in Numansdorp.
Maria	gedoopt	7 november 1762, in Numansdorp.
Hendrik	gedoopt	18 december 1763, in Mijnsheerenland.

Op de hoeve “Kreekenstein” worden hun kinderen geboren:
Leendert gedoopt 21 juni 1777, begraven 7 mei 1779.
Leendert gedoopt 17 juni 1779.

Huigje Leendertsdr. Boosert overlijdt op 29 september 1787. Arend Schilperoort is overleden 4 augustus 1795, de op 17 juni 1779 gedoopte zoon Leendert zet de boerderij voort. Hij is op 27 april 1800 in Klaaswaal getrouwd, met de op 30 juli 1775 in Klaaswaal gedoopte Aaltje Paulusdr. den Hartigh.

Op de hoeve “Kreekenstein” worden hun kinderen geboren:
Arend geboren 17 februari 1801.
Paulus geboren 10 april 1802.
Cornelis geboren 17 mei 1804.

Omstreeks 1807 gaat het financieel slecht op de hoeve op 27 oktober 1807 worden namens Schout en Schepen als curatoren aangesteld, Schout Samuel Hannik en Secretaris Adriaan van der Geer Azn. De boerderij wordt op 11/18 februari 1808 geveild:

“een bouwman's woning bestaande uit een huis, schuur, kaarnhuis en keeten, roijalen werf, twee welbeplante boomgaarden benevens eenige partijen extra schoone zaai en weilanden”.

De genoemde weilanden zijn 14 morgen 49 roeden en liggen aan de noordzijde van de Hoge Zinkweg (zoals de Eerste Kruisweg ook wel werd genoemd) uit de veiling blijkt dat 3 morgen 276 roeden zijn verhuurd aan de op 23 september 1764 gedoopte Ary Cornelisz. Baars. Op de gehuurde grond staan volgens, de akte aardappelen. De hoeve en de gronden worden gekocht door Andries Groeneberg, namens grootgrondbezitter Willem Gibo voor Fl. 570,--.¹⁶

Volgens een acte van indemniteit vertrekt Leendert Schilperoort met zijn 2 kinderen Arend en Paulus naar Mijnsheerenland. Later vertrekken zij weer naar Klaaswaal, waar Aaltje Paulusdr. den Hartigh op 6 mei 1837 (akte 18) overlijdt. Op de overlijdensakte staat dat Leendert Schilperoort arbeider is.

Na het vertrek van Leendert Schilperoort, wordt de hoeve betrokken door de op 23 mei 1773 in Numansdorp gedoopte Jacobus Goudswaard Jacobsz. en zijn in 1773 geboren echtgenote Tonia Cornelisdr. Schilperoort. (in haar overlijdensakte staat Antonetta), met wie hij op 8 maart 1796 is getrouwd. In 1803 is Jacobus Goudswaard benoemd tot heemraad van de polder Moerkerken.

¹⁶ archief Historische Vereniging Oud-Beijerland, monumenten en gebouwen/incl. notariële akten, doos 5.

Het huwelijk brengt de volgende kinderen voort:

Adriaantje	geboren	7 maart 1797.
Volksje	geboren	5 mei 1798.
Jacobus	geboren	3 april 1799.
Hendrik	geboren	20 maart 1800.
Leendert	geboren	2 april 1801
Teunis	geboren	25 mei 1803
Adrianus	geboren	28 september 1804.
Marius	geboren	2 oktober 1806
Neeltje	geboren	20 december 1807.

Het huisadres is Kreekenstein 415. In 1810 staat Jacob Goudswaard Jacobsz. nog als grondeigenaar van “Kreekenstein” genoemd.¹⁷

Volgens een acte van indemniteit vertrekt Tonia Schilperoort in 1810 met haar kinderen Ariaantje, Volksje, Jacob, Hendrik, Leendert, Teunis, Adrianus, Marinus en Neeltje naar Mijnsheerenland, waar Jacob Goudswaard Jacobsz. arbeider wordt.

In Mijnsheerenland wordt op 7 juni 1811 hun dochter Jacoba geboren. Op 29 augustus 1828 (akte 23) overlijdt Tonia (Antonetta) Cornelisdr. Schilperoort in Mijnsheerenland. Jacobus Goudswaard Jacobsz. overlijdt daar op 17 april 1833 (akte 11).

De volgende pachter in 1810, is de op 10 oktober 1779 in Mijnsheerenland geboren Aart Koijck Bastiaansz. met zijn op 19 maart 1780 in Mijnsheerenland gedoopte echtgenote Pietertje Slooter Dirksdr. met wie hij op 12 juni 1808 is getrouwd. Samen met hun op 28 september 1810 in Mijnsheerenland geboren dochter Maria. Pietertje Slooter Dirksdr. overlijdt en wordt op 14 juni 1811 begraven.

Aart Koijck Bastiaansz. hertrouwt op 31 maart 1814 (akte 3) met de op 21 april 1793 gedoopte Adriana Groeneweg. Op 4 oktober 1817 (akte 80) wordt hun dochter Bastiaantje geboren.

Adriana Groeneweg overlijdt op 21 mei 1821 (akte 52) in huis 420 (Kreekenstein). 2 jaar later op 2 februari 1823 (akte 10) overlijdt op de hoeve, Aart Koijck Bastiaansz. De minderjarige kinderen van Aart Koijck uit het 1e huwelijk, Maria en uit zijn 2e huwelijk Bastiaantje worden opgevangen door hun grootmoeder en oom Leendert Koijck in de hoeve aan de Raadhuisstraat 34 Mijnsheerenland.¹⁸

Inmiddels is de hoeve in eigendom van de op 18 mei 1740 in Nieuwenhoorn gedoopte schepen van Oud-Beijerland Aart van der Geer. Hij is op 13 juni 1768 getrouwd met de op 18 juli 1749 in Westmaas geboren Margaretha Schot.

17 “De geschiedenis van de landbouw in de Beijerlanden” documenten en bijlage, Pag. 244, C. Baars.

18 “Het geslacht de Jong uit de Hoeksche waard 1609- 1990”, pag. 144, J.L. Verhoeven en A.P. van den Hoek.

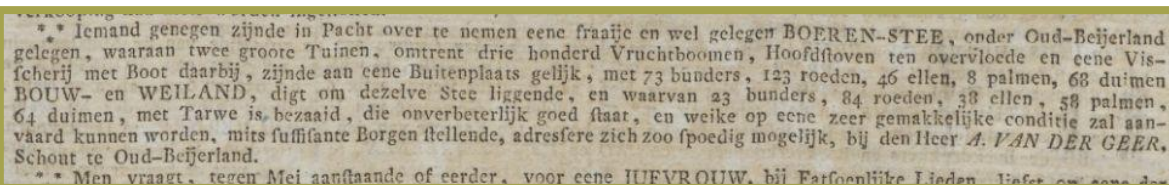
Aart van der Geer is in Oud-Beijerland schepen van 1779- 1782, in 1785 is hij lid van het genootschap voor de wapenhandel. In de wandelgangen genoemd het “exercitiepeloton”, welke leidde tot de oproer in 1787. Op 2 mei 1796 gekozen tot secretaris van de gemeente Oud-Beijerland.¹⁹

Volgens de Koninklijke almanak van 1809 is hij “ontvanger der beschreven middelen in het 3e arrondissement resort Dordrecht”.²⁰

Na het overlijden van Aart van der Geer op 10 oktober 1809 komt de hoeve in eigendom van zijn zoon de op 28 april 1771 gedoopte notaris Adriaan van der Geer. Dit is de eerste vermelding in het Kadaster. De hoeve wordt aangemerkt als Oud-Beijerlandsche polder, huis, schuur en erf, sectie B no. 264.

(bron: Kadaster art. 72-17).

Adriaan van der Geer is op 11 juni 1796 getrouwd met de in 1775 in Oost- Barendrecht geboren Pieterella den Boer. Zij overlijdt op 7 mei 1820 (akte 43) en begraven in de dorpskerk. Adriaan van der Geer hertrouwt op 7 augustus 1823 (akte 20) met de op 14 april 1798 geboren Elizabeth Cornelia Boogaard. Zij overlijdt op 2 november 1824 (akte 87). Notaris Adriaan van der Geer is van 1811- 1829 burgemeester van Oud-Beijerland.

* * Iemand genegen zijnde in Pacht over te nemen eene fraaije en wel gelegen BOFREN-STEE, onder Oud-Beijerland gelegen, waaraan twee groote Tuinen, omtrent drie honderd Vruchtboomen, Hoofdflouen ten overvloede en eene Vischerij met Boot daarbij, zijnde aan eene Buitenplaats gelijk, met 73 bunders, 123 roeden, 46 ellen, 8 palmen, 68 duimen BOUW- en WEILAND, digt om dezelve Stee liggende, en waarvan 23 bunders, 84 roeden, 38 ellen, 58 palmen, 64 duimen, met Tarwe is bezaaid, die onverbeterlijk goed staat, en welke op eene zeer gemakkelijke conditie zal aanvaard kunnen worden, mits sufficiente Borgen stellende, adresfere zich zoo spoedig mogelijk, bij den Heer A. VAN DER GEER, Schout te Oud-Beijerland.

* * Men vraagt, tegen Mei aanslaande of eerder, voor eene HUEVROUW, bij Eetsoenlike Lieden, liefst om eenen den

Advertentie in de Rotterdamse Courant van 27 januari 1824.

De pachter van de hoeve wordt, de op 1 november 1799 in Zuid-Beijerland geboren Cornelis van Lugtenburg Cornelisz.. Hij is op 7 maart 1822 (akte 2) in Mijnsheerenland getrouwd met de op 24 juni 1797 in Heerjansdam geboren Maria Bos Pietersdr. Zij gaan in de hoeve wonen met hun in 1822 in Mijnsheerenland geboren dochter Johanna.

Op de hoeve worden geboren:

Pleuntje	10 december 1823 (akte 116).
Cornelis	21 december 1825 (akte 153), overleden 6 maart 1827 (akte 28).
Cornelis	12 oktober 1828 (akte 107).

Het gezin vertrekt in 1831 naar Zuid-Beijerland

Na het overlijden van de eigenaar Adriaan van der Geer (28 mei 1829) is de vermelding van de nieuwe eigenaar nog niet opgehelderd. Veel van het bezit van Adriaan van der Geer komt in eigendom van notaris Gerardus Telders in Dordrecht. Vermeld op het Kadster leger artikel staat vermeld R 76 bij erfenis. Er is niet gevonden of er een familierelatie is tussen Adriaan van der Geer en Gerardus Telders.

¹⁹ “Uit vervlogen dagen” pag. 101, K. Siderius.

²⁰ “Koninklijke almanak” van 1809, pag. 377.

Na het overlijden van Gerardus Telders op 10 april 1837 in Dordrecht, komt het bezit in eigendom van zijn weduwe Helena Cornelia van Oldenborgh. Zij overlijdt op 11 november 1848 te Dordrecht. De verkoop vindt plaats in 1849.

Dan komt het bezit weer terug de familie Van der Geer, eigenaar wordt de dochter van Adriaan van der Geer, Petronella Margaretha van der Geer te Klaaswaal, weduwe van Casper van Andel. Zij is op 30 augustus 1827 (akte 22) getrouwd met de op 6 augustus 1788 in Zuilichem geboren weduwnaar Jan Casper van Andel. Jan Casper was eerder weduwnaar van Maria Petronella de Hart en Alida Johanna Zoutmaat.

Jan Casper van Andel is notaris in Klaaswaal van 1809 tot zijn overlijden, lid van Provinciale Staten van Zuid- Holland van 6 juli 1840 tot zijn overlijden. En secretaris van de Ambachtsheerlijkheid.²¹

Jan Casper van Andel overlijdt op 11 september 1845 (akte 31) in Klaaswaal, zijn weduwe wordt vermeld in de akte als grondeigenaresse.

Na het vertrek uit de hoeve van pachter Cornelis van Lugtenburg Cornelisz. in 1831, komt als pachter op de hoeve, de op 16 december 1797 geboren Leendert Goudswaard en zijn op 28 oktober 1799 geboren echtgenote Suzanne Ariesdr. Baars. Met wie hij op 20 april 1823 (akte 8) is getrouwd.

Samen met hun kinderen:

Arie geboren 26 oktober 1823 (akte 99).

Jan geboren 24 december 1824 (akte 147), overleden 28 april 1825 (akte 49).

Jan geboren 19 augustus 1826 (akte 88).

Op de hoeve worden geboren:

Neeltje geboren 28 april 1833 (akte 64).

Jacoba geboren 24 december 1834 (akte 133).

Op de hoeve werken sinds 3 mei 1851, de in 1817 in Strijen geboren dienstbode de weduwe Jaapje Holst. Ook als dienstbode werkt op de hoeve de in 1832 in Nieuw-Beijerland geboren Geertrui Weeda. In 1851 als bouw knecht de in 1827 in Spijkenisse geboren Andries Vilerius.

Suzanna Ariesdr. Baars erft na een veiling van de boedel van haar vader op 12 mei 1847 een bedrag van Fl. 2315,50.²²

Zij verlaten medio 1853 de hoeve "*Kreekenstein*". Suzanna Ariesdr. Baars overlijdt op 15 september 1861 (akte 108). Leendert Goudswaard overlijdt op 9 november 1866 (akte 236).

²¹ "Agrarische kwaliteit van de Hoeksche Waard" pag. 50, 119, 155 en 430..

²² "De familie Baars uit Oud-Beijerland in de Hoeksche Waard 1590- 1995"pag. 67-71, C. en J. Baars.

Eind 1853 komt als pachter op de hoeve, de op 25 maart 1829 (akte 32) in Strijen geboren landbouwer Schilleman Voordendag samen met zijn echtgenote de op 7 januari 1832 (akte 3) in Nieuw-Beijerland geboren Plonia van beek, met wie hij op 29 december 1853 (akte 17) in Nieuw-Beijerland is getrouwd.

Het huisadres is hoeve "Kreekenstein"420.

Op de hoeve worden hun kinderen geboren:

Maria geboren 14 oktober 1854 (akte 141).

Lena Maria geboren 1 april 1856 (akte 53).

Antonie geboren 20 september 1857 (akte 141).

Als inwonende dienstbodes werken in 1853 op de hoeve, de in 1825 in Klaaswaal geboren Bastiaantje de Groot en de op 16 januari 1835 in Lemmen geboren Susanna Postma.

Plonia van Beek overlijdt op 19 maart 1863 (akte 38). Schilleman Voordendag hertrouwt op 31 oktober 1867 (akte 11) in Rhoon met de op 9 september 1837 (akte 41) in Rhoon geboren Klaartje Fonkert. Zij wordt op 5 november 1867 op de hoeve ingeschreven.

Het huisadres is dan Polder 921, later vernummerd naar no. 14.

*Rouwadvertentie in de Rotterdamse Courant
21 maart 1963*

Klaartje Fonkert overlijdt op 9 maart 1893 (akte 49). Schilleman Voordendag overlijdt op 14 februari 1908 (akte 18) in zijn huis Bijl 4, waar hij woont met zijn kleindochter Apollonia Dronkert.

Na 1881 is de hoeve in eigendom van de op 18 mei 1824 (akte 731) in 's-Gravenhage geboren Angelique Maria Laurillard Fallot, zij is sinds 5 september 1881, weduwe van de reder en koopman Nicolaas Roodenburg. De op 26 januari 1823 in Dordrecht geboren Nicolaas Roodenburg was eerder getrouwd met Jeanette Vos, dochter van Adrianus Vos van Hagenstein, eigenaar van de "Johannahoeve" aan de Kwakscheweg.

Als opvolger van pachter Schilleman Voordendag komt op 21 april 1892 vanuit Mijnsheerenland op de hoeve, de op 11 april 1863 (akte 18) in Mijnsheerenland geboren Gerrit Bastiaan de Jong met zijn op 20 september 1861 (akte 33) geboren echtgenote Pietertje Rietveld. Met wie hij op 23 oktober 1890 (akte 7) in Mijnsheerenland is getrouwd.

Op de hoeve worden hun kinderen geboren:

Leendert	geboren 30 januari 1893 (akte 22).
Hilligje	geboren 28 februari 1894 (akte 44).
Pietertje	geboren 29 juni 1895 (akte 117).
Johannes	geboren 15 september 1896 (akte 154), overleden 30 juni 1897 (akte 77).
Christina	geboren 26 april 1900 (akte 62).
Pieter	geboren 27 april 1901 (akte 78).
Gerrit	geboren 9 mei 1902 (akte 91), overleden 4 september 1903 (akte 80).
Jan	geboren 5 mei 1903 (akte 85), overleden 7 oktober 1903 (akte 93).
Jan	geboren 28 oktober 1904 (akte 166), overleden 12 januari 1905 (akte 7).

Het huisadres is dan Polder C 12. Later tijdens de bewoning door De Jong vernummerd naar Eerste Kruisweg 12.

Gerrit Bastiaan de Jong was buiten landbouwer, maatschappelijk actief, zo was hij voor de Anti- Revolutionaire partij (ARP) gemeenteraadslid van 1899-1933. In de periode 1923-1933 tevens wethouder. Pietertje Rietveld overlijdt op 25 oktober 1930 (akte 8). Gerrit Bastiaan de Jong overlijdt op 6 maart 1934 (akte 23).

Pietertje Rietveld

Gerrit Bastiaan de Jong

Op 6 maart 1915 (akte 166) overlijdt in Dordrecht de eigenaresse van de hoeve Angelique Maria Laurillard Fallot.

In de NRC van 5 februari 1916 wordt de openbare verkoping op 25 februari en 3 maart aangekondigd door notaris mr. J.R. de Koning in Dordrecht, waarbij de hoeve te veiling wordt aangeboden met bijbehorende percelen wei en-bouwland, groot 54 Ha. ,12 Are en 48 Centiaren, in 24 percelen.

NRC, 5 februari 1916

"Kreekenstein"

De hoeve komt dan op 3 maart 1916 in eigendom van de op 14 april 1853 in Ridderkerk geboren Johanna Smit, weduwe van Piet Smit jr. Zij overlijdt op 30 oktober 1928 in Scheveningen. De hoeve gaat over op haar dochter, de op 14 november 1873 (akte 258) in Ridderkerk geboren Eva Johanna Smit. Zij overlijdt op 17 mei 1954 in Utrecht. Met potlood staat op het legger artikel onder curatele van J.C. ten Noever de Brauw te Utrecht. Onduidelijk is over welk van de twee vrouwen de aantekening betrekking heeft.

In mei 1920 komt als pachter van de hoeve de op 5 mei 1864 (akte 73) in Charlois geboren Neeltje Barendregt. Zij is sinds 11 oktober 1904 (akte 83) weduwe van de in Rotterdam overleden Bastiaan Blok. Neeltje Barendregt komt op de hoeve wonen met haar in Rotterdam geboren zonen de op 20 mei 1899 (akte 4518) geboren Johannes en de op 25 februari 1901 (akte 2067) geboren Jacob. Ook haar ongetrouwde broers Jan Cornelis en Daniel komen met haar mee.

Neeltje Barendregt overlijdt op 12 februari 1949. De pacht is dan al overgenomen door haar zonen Jacob en Jan (Johannes).

De op 25 februari 1901 (akte 2067) in Rotterdam geboren Jacob Blok woont op de hoeve met zijn echtgenote de op 22 september 1902 geboren echtgenote Neeltje Francina Vogelaar. Met wie hij op 15 februari 1923 in Mijnsheerenland is getrouwd.

Zij bewonen de hoeve met hun kinderen:

Bastiaan geboren 23 augustus 1923.

Clasina Johanna geboren 8 juni 1926.

Gerard geboren 13 maart 1930.

Neeltje geboren 8 februari 1933.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog komt de hoeve in het nieuws, als op donderdag 7 augustus 1941 een Britse bommenwerper een noodlanding maakt naast hoeve “Kreekenstein”. De inzittende komen levend uit de bommenwerper, de broers Johannes en Jacob Blok zijn samen met enkele arbeiders en bewoners van de Stougjesdijk naar het neergestorte vliegtuig gegaan. De volgende dag zijn alle inzittenden van het vliegtuig al door de Duitsers opgepakt.

De burgerkleding die zij van enkele landarbeiders hebben gekregen zijn nu in handen van de Duitse soldaten, waar vaak de initialen van de landarbeiders zijn ingenaaid. Op 9 oktober worden in de schuur van “Kreekenstein” de verdachte landarbeiders verhoord, na het verhoor mogen zij de in beslag genomen kleding uit de stapel halen. Met als gevolg dat de Duitsers direct de eigenaren van de kleding kunnen koppelen aan diegene die de bemanning van het vliegtuig hebben geholpen. De vijf landarbeiders worden gearresteerd en later ter dood veroordeeld en doodgeschoten. Ter nagedachtenis aan deze vijf landarbeiders is er op 19 september 2013 een gedenkteken onthuld op de hoek Stougjesdijk/Eerste Kruisweg: Met als titel: “de vijf van Greup”.²³

De gebroeders Blok vragen in 1951 vergunning aan bij de polder Oud-Beijerland voor het leggen van een dam in de noordelijke Kwakschewegse sloot ter vervanging van de heul, toegang gevende tot de hoeve “Kreekenstein”.²⁴

Op de veiling van 1955 is de hoeve met 40 morgen en 26 roeden in eigendom van de spaarbank Dordrecht gekomen, later naamswijziging in Stichting Bondspaarbanken Dordrecht en gepacht door Jacob Blok.

Het huisadres is dan Eerste Kruisweg 11, later vernummerd naar no. 13. Kadastraal nummer sectie F no. 83.

²³ “Oorlog in de Hoeksche Waard 1940- 1945” pag. 113- 115, museum Hoeksche Waard..

²⁴ Inventarisnummer 683, archief polder Oud-Beijerland.

"Kreekestein" ca. 2005

Pieter Jan in 't Veld,
2025.